

Bruksela, 12 lutego 2025 r.
(OR. en)

6198/25

BETREG 2
AG 15
ECOFIN 145
CADREFIN 8
COMPET 69
FISC 23
UD 21
DIGIT 24
ENV 75
AGRI 51
DRS 7
MI 82
CYBER 42

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	12 lutego 2025 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2025) 47 final
Dotyczy:	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2025) 47 final.

Załącznik: COM(2025) 47 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 11.2.2025 r.
COM(2025) 47 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania

I. WPROWADZENIE

W ciągu najbliższych pięciu lat Komisja będzie realizować ambitny program, określony w wytycznych politycznych¹, obejmujący przyszłościowe i innowacyjne polityki, prowadzone przy zachowaniu wysokich standardów. Te nowe inicjatywy będą realizowane w oparciu o fundamenty dobrze prosperującej, różnorodnej i sprawiedliwej Unii Europejskiej, tak aby Europa była jeszcze bardziej pożądanym miejscem do życia, pracy i inwestowania.

Jednocześnie radykalnie zmniejszymy obciążenie regulacyjne obywateli, przedsiębiorstw i administracji w UE. Aby zwiększyć dobrobyt i odporność UE, Komisja proponuje bezprecedensowe uproszczenie mające na celu uwolnienie możliwości, innowacji i wzrostu gospodarczego. Zainicjujemy nowe działania, aby przyspieszyć, uprościć i usprawnić politykę i prawo UE oraz uczynić przepisy jaśniejszymi, łatwiejszymi do zrozumienia i szybszymi do wdrożenia. Będziemy również pogłębiać współpracę z wszystkimi właściwymi instytucjami i zainteresowanymi podmiotami, tak aby wspólna odpowiedzialność przynosiła lepsze wyniki.

W dzisiejszym niestabilnym i niepewnym świecie wzmocnienie konkurencyjności UE jest ważniejsze niż kiedykolwiek wcześniej. W tym celu potrzebne jest otoczenie prawne, które będzie stymulowało tworzenie i wzrost przedsiębiorstw oraz chroniło i wzmacniało pozycję obywateli w najprostszy, najszybszy i najskuteczniejszy sposób. Wymaga to również skupienia się na zmieniających się realiach i zdecydowanego dążenia do osiągnięcia naszych celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych za pomocą możliwie najbardziej opłacalnych środków.

Wysokie standardy mogą stanowić potężne źródło przewagi konkurencyjnej. W wielu przypadkach są one fundamentem wartości i jakości produktów europejskich, chronią naszych obywateli, napędzają innowacje i zapewniają zrównoważony i sprawiedliwy charakter naszej gospodarki. Te korzystne efekty są jednak możliwe tylko wówczas, gdy przepisy UE są proporcjonalne, skuteczne oraz w pełni i konsekwentnie wdrażane. Nasze przepisy muszą również nadążać za postępem technologicznym i postępem ludzkości oraz reagować na sytuację na świecie.

Jak podkreślono w raporcie Dragiego², nagromadzenie przepisów na różnych poziomach, ich coraz większa złożoność i wyzwania związane z ich wdrażaniem mają znaczący wpływ na konkurencyjność Europy, ograniczając nasz potencjał gospodarczy i dobrobyt. Nadszedł czas na ocenę i poprawę jakości naszych ram regulacyjnych, aby przyspieszyć osiągnięcie uzgodnionych celów.

Konieczne są odważne wspólne działania, a nie stopniowe podejście. Komisja, Parlament Europejski, Rada, organy państw członkowskich na wszystkich szczeblach i zainteresowane podmioty będą musiały współpracować, aby usprawnić i uprościć przepisy unijne, krajowe i regionalne oraz skuteczniej realizować polityki. Aby napędzać znaczny dodatkowy wzrost gospodarczy, konieczne będzie również przezwyciężenie fragmentacji regulacyjnej na jednolitym rynku.

W komunikacie nakreślono wizję programu wdrażania i upraszczania, który zapewni szybką i odczuwalną poprawę sytuacji obywateli i przedsiębiorstw na rzecz lepiej prosperującej, zdekarbonizowanej i odpornej UE. Pakiety zbiorcze określone w programie prac Komisji na 2025 r. będą pierwszymi konkretnymi rezultatami obecnej kadencji. To jednak tylko

początek. Działania te będą kontynuowane przez całą kadencję i przyświecał im będzie ambitny cel poddania całego obowiązującego dorobku prawnego UE testom warunków skrajnych, w ścisłej współpracy z osobami stosującymi przepisy w praktyce i zainteresowanymi podmiotami.

Aby osiągnąć rezultaty, kompleksowy zestaw narzędzi przedstawiony w niniejszym komunikacie opracowano bez tworzenia zbędnych poziomów proceduralnych czy administracyjnych. Zamiast tego Komisja skupi swoje działania i zasoby na stosowaniu tych narzędzi, aby przepisy były prostsze, a ich wdrażanie – bardziej racjonalne pod względem kosztów. Ta zmiana w kulturze regulacyjnej i korporacyjnej obejmie całą naszą organizację. Każda jednostka organizacyjna Komisji będzie uczestniczyć w działaniach na rzecz racjonalizacji.

W swoim podejściu do wdrażania i upraszczania Komisja będzie się kierować potrzebą oceny przeszłości, radzenia sobie z wyzwaniem teraźniejszości oraz kształtowania przyszłości. Aby skuteczniej osiągać nasze cele polityczne, w stosownych przypadkach będziemy upraszczać obowiązujące przepisy i zapewnimy, by były skuteczniej wprowadzane w życie. Dokonamy przeglądu i dostosowania naszych ram regulacyjnych, aby lepiej odpowiadały na potrzeby obywateli i przedsiębiorstw. Podczas opracowywania wniosków ustawodawczych dotyczących upraszczania Komisja należyć uwzględnić będzie zasady lepszego stanowienia prawa i pewności prawa. Nowe narzędzia lepszego stanowienia prawa i upraszczania zagwarantują, że przyszłe przepisy będą od samego początku opracowywane z myślą o ich wdrażaniu i uproszczeniu. Dzięki wszystkim tym działaniom będziemy dążyć do bardziej skutecznej i wydajnej realizacji naszych celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych.

II. DBANIE O TO, BY POLITYKA UE PRZYNOSIŁA REZULTATY

W ostatnich latach UE dowiodła swojej determinacji w podejmowaniu trudnych wyzwań – w szybkim tempie udało jej się uzgodnić ambitne polityki w reakcji na liczne i złożone kryzysy i wydarzenia. Nasz sukces zależy obecnie zarówno od skutecznego wdrażania tej polityki, jak i od uniknięcia sytuacji, w której nagromadzenie obciążeń dla obywateli, przedsiębiorstw i administracji utrudniałoby osiągnięcie naszych celów.

Wdrażanie dotyczy państw członkowskich przede wszystkim wówczas, gdy wprowadzają one prawo UE do prawodawstwa krajowego i zapewniają jego egzekwowanie. Dotyczy również stosowania przepisów przez władze, obywateli i przedsiębiorstwa. Nawet w obszarach, w których nie obowiązuje wiążące prawo UE, skoordynowana realizacja celów uzgodnionych na poziomie UE jest niezbędna do osiągnięcia konkretnych rezultatów. Te skoordynowane działania są również konieczne, aby uniknąć sytuacji, w której dodatkowe wymogi krajowe, niewynikające z prawa UE – tzw. nadmiernie rygorystyczne wdrażanie³ – prowadzą do fragmentacji jednolitego rynku i stwarzają dodatkowe obciążenie dla obywateli i przedsiębiorstw. Krótko mówiąc, jest to nasza wspólna odpowiedzialność.

Niedociągnięcia we wdrażaniu przepisów i w kończeniu budowy jednolitego rynku⁴ utrudniają wzrost naszego dobrobytu i naszej konkurencyjności. Mogą one również osłabiać zdolność UE do realizacji celów politycznych i obrony unijnych wartości. W rezultacie obywatele i przedsiębiorstwa nie czerpią pełnych korzyści z polityki UE, a przedsiębiorstwa często napotykają duże trudności w przewyżnianiu barier regulacyjnych i obciążeń administracyjnych⁵.

W ramach szerszej zmiany kultury regulacyjnej UE musi skupić się na poprawie wdrażania przepisów oraz na połączeniu sił instytucji UE, państw członkowskich i zainteresowanych podmiotów. Komisja przyspieszy prace nad skuteczniejszym wdrażaniem przepisów za pomocą:

- a) bliższej współpracy z państwami członkowskimi,
- b) inwestowania w zdolności administracyjne, narzędzia cyfrowe i dane,
- c) skuteczniejszego angażowania zainteresowanych podmiotów,
- d) szybkich i zdecydowanych działań w zakresie egzekwowania prawa.

a) Bliższa współpraca z państwami członkowskimi

Współpraca z państwami członkowskimi we wdrażaniu prawa UE jest najszybszym sposobem zapewnienia, aby przepisy UE służyły osiągnięciu zakładanych celów. Pomaga również zapobiegać naruszeniom, zanim do nich dojdzie. Dla Komisji oznacza to zintensyfikowanie dialogu z państwami członkowskimi i zapewnienie im większego wsparcia w prawidłowym i terminowym wdrażaniu prawa UE.

W czasie gdy Parlament Europejski i Rada finalizują ważny akt prawny, Komisja przygotowuje **strategię wdrażania**⁶, aby zaplanować, w jaki sposób będzie wspierać państwa członkowskie w całym procesie wdrażania. W strategii tej określa (prawne, administracyjne lub praktyczne) wyzwania związane z transpozycją i stosowaniem danego aktu prawnego, ustalenia dotyczące śledzenia postępów, środki wsparcia (w tym dla MŚP) oraz jasny harmonogram działań. Dobrym przykładem jest niedawna strategia „Accele-RES”, która pomaga państwom członkowskim we wdrażaniu usprawnionych procedur wydawania pozwoleń na podstawie przekształconej dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii⁷.

Wczesne **informacje od państw członkowskich i zainteresowanych podmiotów** są Komisji niezbędne do przygotowywania skutecznych strategii wdrażania zawierających ukierunkowane i skuteczne środki wsparcia. W przypadku dyrektyw opracowane przez Komisję **wzory uzasadnienia i plany transpozycji**, wraz z informacjami uzupełniającymi od państw członkowskich, doprowadzą do szybszej i pełnej transpozycji. Podobnie proaktywne aktualizowanie informacji na temat zobowiązań krajowych wykraczających poza wymogi prawa UE (nadmiernie rygorystyczne wdrażanie) pomogą **przeciwdziałać skutkom rozbieżności przepisów** w całej UE.

Komisja wykorzysta posiedzenia **grup ekspertów** i podobne struktury, aby budować bliższe partnerstwa między organami krajowymi, wspierające wdrażanie i zapewniające wzajemne wsparcie między państwami członkowskimi. Dobrowolne podejście stosowane w **Grupie Zadaniowej ds. Egzekwowania Przepisów dotyczących Jednolitego Rynku**, w ramach której Komisja i państwa członkowskie współpracują w celu usuwania barier rynkowych, może być modelem dla podobnych prac w innych sektorach, takich jak konkurencja, telekomunikacja lub energia. Ponadto agencje regulacyjne UE mogą również pomóc w osiągnięciu spójnego stosowania prawa UE, w szczególności przyczyniając się do tworzenia wspólnej kultury nadzoru.

b) Inwestowanie w zdolności administracyjne, narzędzia cyfrowe i dane

Skuteczne wdrażanie polityki zależy od dobrze wyposażonych i wydajnych administracji publicznych. Do tego konieczny jest wysoki poziom cyfryzacji oraz dostęp do danych

i dowodów⁸, a także odpowiedni personel i umiejętności we wszystkich organach administracji zaangażowanych we wdrażanie. UE dysponuje zestawem narzędzi i programów wspierających wdrażanie, monitorowanie i ocenę. Przykładowo **Instrument Wsparcia Technicznego** pomaga państwom członkowskim w budowaniu zdolności administracyjnych, cyfryzacji, przeprowadzaniu reform i wdrażaniu priorytetów UE w ujęciu ogólnym, przy minimalnym obciążeniu państw członkowskich. W ramach **europejskiej przestrzeni administracyjnej (ComPact)**⁹ Komisja wspiera wzmacnianie zdolności administracyjnych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności oraz transformacji cyfrowej i ekologicznej. Organizuje także wymiany urzędników służby cywilnej, aby mogli oni dzielić się dobrymi praktykami i pracować nad wspólnymi problemami ponad granicami¹⁰. Ponadto za pomocą **systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym** Komisja ułatwia cyfrową transgraniczną współpracę administracyjną we wdrażaniu przepisów dotyczących jednolitego rynku.

Komisja będzie wspierać skuteczne korzystanie z takich narzędzi przy wdrażaniu ważnych nowych polityk lub prawodawstwa.

c) Skuteczniejsze angażowanie zainteresowanych podmiotów

Niektórych wyzwań związanych z wdrażaniem nie da się przewidzieć. Dlatego Komisja potrzebuje regularnych kontaktów z zainteresowanymi podmiotami i osobami stosującymi przepisy w praktyce, aby zbierać informacje na temat tego, co działa dobrze, a co nie, oraz określić sposoby usprawnienia i ułatwienia wdrażania.

Co roku każdy komisarz zorganizuje z zainteresowanymi podmiotami co najmniej dwa dialogi na temat wdrażania. Ich celem będzie ocena postępów i określenie obszarów, na które należy zwrócić uwagę, aby polityka UE przynosiła rezultaty. Dialogi będą skierowane do najważniejszych grup podmiotów, których dotyczą polityki UE, takich jak przedsiębiorstwa przemysłowe, w tym MŚP, a także partnerzy społeczni, władze regionalne i lokalne oraz społeczeństwo obywatelskie, tak aby zapewnić zrównoważoną reprezentację interesów i zrównoważone uczestnictwo. Wyniki tych dialogów będą przedstawiane w rocznych sprawozdaniach z postępów w zakresie egzekwowania i wdrażania przepisów. Pomogą one zidentyfikować problemy związane z niewłaściwym wdrażaniem, nadmiernie rygorystycznym wdrażaniem, nadgorliwością we wdrażaniu lub fragmentacją oraz wskażą możliwości uproszczenia i harmonizacji. Dialogi te rozpoczną się natychmiast – pierwsza ich runda odbędzie się w pierwszej połowie 2025 r.

d) Szybkie i zdecydowane działania w zakresie egzekwowania prawa

Jeżeli niedociągnięcia we wdrażaniu i stosowaniu prawa UE będą się utrzymywać pomimo opisanego wyżej wsparcia Komisji, przyspieszymy działania na rzecz przestrzegania przepisów. Sektorowe **mechanizmy monitorowania i zapobiegania**¹¹ oraz **narzędzia rozwiązywania problemów**¹² nadal będą wykorzystywane do identyfikacji problemów związanych z przestrzeganiem przepisów i rozwiązywania konkretnych kwestii. Także **dialog poprzedzający wszczęcie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego**¹³ umożliwia szybkie rozwiązanie takich problemów.

Jeżeli współpraca nie doprowadzi do terminowego wdrożenia uzgodnionych przepisów, **konieczne jest wszczęcie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego**, któremu towarzyszy jasne uzasadnienie powodów podjęcia takiego działania. Stojąc na straży Traktatów, Komisja będzie podejmować zdecydowane działania

w zakresie egzekwowania prawa, aby zapewnić wdrażanie przepisów oraz zwalczać rozdrobnienie jednolitego rynku i wszelkie niezgodne z prawem nadmiernie rygorystyczne wdrażanie¹⁴. W dalszym ciągu będzie też stosować swoje podejście strategiczne¹⁵ i priorytetowo traktować naruszenia, które mają największy wpływ na interesy publiczne i gospodarcze.

Liczba otwartych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego jest wciąż wysoka (około 1500 spraw¹⁶ na początku 2025 r.) i część z nich toczy się od dawna. Komisja będzie kontynuować prace na rzecz **skutecznego zamknięcia postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego**, tak aby prawo UE przynosiło zamierzone korzyści. Jeżeli wczesne etapy postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego nie doprowadzą do usunięcia naruszeń prawa UE, Komisja nie zawaha się **skierować takiej sprawy do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i zwrócić się o nałożenie sankcji finansowych**, w przypadkach gdy jest to prawnie możliwe¹⁷.

III. EUROPA FUNKCJONUJĄCA SPRAWNIEJ I SZYBCIEJ

Transformacja ekologiczna i cyfrowa przekształcają światowe gospodarki i społeczeństwa, prowadząc do intensywnej rywalizacji o zasoby i innowacje. Aby odnosić sukcesy w tym nowym środowisku, musimy przyjąć odważne podejście do pobudzania konkurencyjności, m.in. zakładające uproszczenie ram regulacyjnych, nie podważając przy tym naszych celów politycznych i wysokich standardów. To nowe podejście obejmie wszystkie źródła obciążeń regulacyjnych – obowiązki sprawozdawcze, powtarzające się koszty administracyjne, a także ogólne koszty przestrzegania przepisów – jeżeli tylko możliwe będzie znalezienie odpowiednich środków służących realizacji pierwotnego celu regulacyjnego w sprawniejszy i skuteczniejszy sposób.

W ostatnich latach Komisja podjęła kroki w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych. W marcu 2023 r. wyznaczyła cel polegający na zmniejszeniu o 25 % obciążeń sprawozdawczych dla przedsiębiorstw i organów administracji bez podważania celów polityki¹⁸. W swoim programie prac na 2024 r.¹⁹ Komisja przedstawiła pierwszy zestaw 41 środków służących osiągnięciu tego celu. Wśród nich warto wymienić środki obejmujące reformę celną UE, która ma przynieść oszczędności w wysokości 2,7 mld EUR, dostosowania progu określonego w dyrektywie o rachunkowości, na których skorzysta ponad milion przedsiębiorstw, a także wspólny internetowy formularz zgłoszeń pracowników delegowanych²⁰.

W 2025 r. Komisja uznała uproszczenie, zmniejszenie obciążeń sprawozdawczych, ograniczenie formalności administracyjnych, usprawnienie procesu uzyskiwania zezwoleń oraz uproszczenie prawodawstwa za najważniejsze priorytety na najbliższe pięć lat. Każdy komisarz będzie realizować te cele w swoich obszarach odpowiedzialności, a za ogólną koordynację tych działań odpowiadać będzie komisarz do spraw wdrażania i upraszczania.

Zmiany te uzupełniają dotychczasowe podejście „jedno więcej – jedno mniej”, którego celem jest zrekompensowanie kosztów nowych przepisów przez zmniejszenie obciążeń²¹, zazwyczaj w tych samych obszarach polityki²². Podejście to zostało w pełni wdrożone w 2022 r. i doprowadziło do przedstawienia przez Komisję wniosków ustawodawczych, które przyniosą znaczne oszczędności kosztów netto, jeżeli zostaną w całości przyjęte przez współprawodawców²³.

Dążenie do uproszczenia, oparte na kompleksowych przeglądach i ukierunkowanych zmianach naszych przepisów, ułatwi życie obywatelom i przedsiębiorstwom, w tym 33 mln MŚP i wielu tysiącom małych spółek o średniej kapitalizacji. Będziemy z nimi współpracować, aby jak najlepiej wykorzystać nasze **internetowe narzędzia informacji zwrotnej**²⁴ i dowiedzieć się o problemach związanych z wdrażaniem i możliwościach uproszczenia.

Komisja będzie opierać się na pracach platformy ds. dostosowania się do wymogów przyszłości, czyli grupy ekspertów wysokiego szczebla, która w ostatnich latach wniosła znaczący wkład w wysiłki na rzecz uproszczenia²⁵. Członkowie platformy zgromadzili wiedzę fachową pozyskaną od administracji krajowych, przedsiębiorstw, partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego, Komitetu Regionów oraz Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Sieć regionalnych centrów ds. oceny wdrożenia polityki UE (RegHub) również przyczyniła się do działań mających na celu sprostanie wyzwaniom związanym z wdrażaniem na szczeblu regionalnym i lokalnym.

Aby przełożyć ten nowy impuls na praktyczne zastosowania, Komisja wykorzysta następujące **narzędzia i działania**:

- a) nowe cele w zakresie zmniejszenia obciążeń administracyjnych,
- b) priorytetowe traktowanie nowych środków upraszczających,
- c) stopniowe testowanie całego prawodawstwa UE w warunkach skrajnych,
- d) prostszy, bardziej ukierunkowany i skuteczniejszy budżet UE,
- e) praktyczne doświadczenia zebrane w wyniku weryfikacji stosowania przepisów w praktyce.

a) Nowe cele polegające na zmniejszeniu obciążeń administracyjnych

Aby zapewnić trwałe i wymierne działania na nadchodzące lata, Komisja wyznaczyła cel polegający na zmniejszeniu obciążeń sprawozdawczych o **co najmniej 25 % w przypadku wszystkich przedsiębiorstw i o 35 % w przypadku MŚP**, bez podważania celów polityki. Koszty sprawozdawczości stanowią jednak tylko część kosztów administracyjnych, w związku z czym na podstawie otrzymanych informacji zwrotnych uważamy, że konieczne jest przyjęcie bardziej całościowego podejścia. Dlatego Komisja **rozszerzy swoje cele dotyczące zmniejszenia obciążeń o poziom bazowy wszystkich kosztów administracyjnych**.

Korzystając z danych dostępnych na szczeblu unijnym i krajowym, Eurostat oszacował ogólne powtarzające się koszty administracyjne w UE na 150 mld EUR w 2022 r.²⁶ Obniżenie tego poziomu bazowego o 25 % będzie wymagało **zmniejszenia powtarzających się kosztów administracyjnych o 37,5 mld EUR** do końca kadencji. Aby zrealizować cel ograniczenia obciążeń o 35 % w przypadku MŚP, wprowadzone zostaną dla nich specjalne środki. Postępy w realizacji tego celu podsumujemy w rocznych sprawozdaniach z postępów w zakresie egzekwowania i wdrażania, w których nakreślimy również orientacyjnie przyszłe inicjatywy na rzecz uproszczenia.

Od czasu ogłoszenia w marcu 2023 r. celu zmniejszenia obciążeń o 25 % Komisja zaproponowała środki, które według szacunków mają przynieść oszczędności w wysokości około 5 mld EUR²⁷. Podczas negocjacji ustawodawczych **Parlament Europejski i Rada są odpowiedzialne** za utrzymanie lub, w miarę możliwości, wzmocnienie potencjału zmniejszenia obciążeń, przewidzianego we wnioskach Komisji, a państwa członkowskie – za

unikanie nadmiernie rygorystycznego wdrażania przepisów podczas ich transpozycji do prawa krajowego lub ich stosowania.

Oprócz realizacji tych określonych ilościowo celów w zakresie obniżenia kosztów sprawozdawczości i innych powtarzających się kosztów administracyjnych Komisja będzie nadal dążyć do znaczącego zmniejszenia innych kosztów przestrzegania przepisów, wszędzie tam, gdzie można określić bardziej opłacalne sposoby realizacji celu polityki.

b) *Priorytetowe traktowanie nowych środków upraszczających*

W programie prac Komisji na 2025 r. położono na upraszczanie większy nacisk niż kiedykolwiek przedtem. W programie tym przewidziano szereg pakietów zbiorczych i innych wniosków ustawodawczych dotyczących uproszczenia, aby zająć się obszarami priorytetowymi zidentyfikowanymi w ciągu ostatniego roku wspólnie z zainteresowanymi podmiotami²⁸. **Zwracamy się do Parlamentu Europejskiego i Rady, by rozważyły przyspieszenie prac nad tymi dokumentami**, skupiając się na wnioskach dotyczących uproszczenia bez ponownego otwierania innych części prawodawstwa, tak aby szybko zapewnić przedsiębiorstwom jak największą jasność i ulgę związaną ze zmniejszeniem obciążeń. Również w nadchodzących latach w programach prac będą określone środki upraszczające, które powinny być traktowane priorytetowo.

Pakiety zbiorcze i inne wnioski dotyczące uproszczenia, przyjmowane na przestrzeni roku, pozwolą na jak największe uproszczenie, ponieważ dotyczyć będą interakcji między różnymi aktami prawnymi. Wśród wspomnianych pakietów i wniosków znajdują się między innymi:

- ***Pakiet zbiorczy dotyczący zrównoważoności*** – wniosek ten obejmie daleko idące uproszczenia w dziedzinie sprawozdawczości dotyczącej zrównoważonego finansowania, należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz systematyki. Zapewni lepsze dostosowanie wymogów do potrzeb inwestorów, proporcjonalne ramy czasowe, wskaźniki finansowe, które nie zniechęcają do inwestowania w mniejsze przedsiębiorstwa w okresie transformacji, oraz obowiązki proporcjonalne do skali działalności różnych przedsiębiorstw. W szczególności pozwoli to przeciwdziałać sytuacji, w której mniejsze przedsiębiorstwa w łańcuchach dostaw są w praktyce poddawane nadmiernym wymogom sprawozdawczym, co nigdy nie było zamierzeniem prawodawców. Wymogi dotyczące mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ zostaną złagodzone z korzyścią dla mniejszych importerów, w szczególności MŚP i organów publicznych.
- ***Pakiet zbiorczy dotyczący uproszczenia inwestycji*** – pakiet ten ułatwi między innymi realizację Programu InvestEU i Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych oraz uprości sprawozdawczość.
- ***Pakiet zbiorczy, dotyczący m.in. małych spółek o średniej kapitalizacji i zniesienia wymogów dotyczących dokumentacji papierowej*** – ten pakiet zbiorczy zapewni również małym spółkom o średniej kapitalizacji dostosowanie wymogów i usunie nieefektywny wymóg przedstawiania dokumentów w formie papierowej, zawarty w prawodawstwie dotyczącym produktów.
- ***Pakiet cyfrowy*** – przegląd aktu o cyberbezpieczeństwie i uproszczenie prawodawstwa w dziedzinie cyberbezpieczeństwa zapewnią uproszczone i sprawniejsze środki, które

ułatwią sprawozdawczość wielofunkcyjną, aby uniknąć powielania działań. Inicjatywa ta będzie elementem zaplanowanej na pierwszy rok kadencji szerzej zakrojonej oceny, która ma odpowiedzieć na pytanie, czy rozszerzony dorobek prawny w dziedzinie cyfrowej odpowiednio odzwierciedla potrzeby i ograniczenia przedsiębiorstw, takich jak MŚP i małe spółki o średniej kapitalizacji, wykraczając poza niezbędne wytyczne i normy ułatwiające przestrzeganie przepisów²⁹. Przedmiotem strategii na rzecz europejskiej unii danych będą między innymi obowiązujące przepisy dotyczące danych, a jej celem – zapewnienie uproszczonych, jasnych i spójnych ram prawnych umożliwiających przedsiębiorstwom i administracjom publicznym wymianę danych, sprawnie i na dużą skalę, przy jednoczesnym poszanowaniu wysokich standardów prywatności i bezpieczeństwa.

- ***Uproszczenie wspólnej polityki rolnej*** – pakiet ten będzie ukierunkowany na zmniejszanie złożoności i nadmiernych obciążeń administracyjnych dla rolników i administracji krajowych w zakresie zarządzania, monitorowania i sprawozdawczości, a ponadto uwzględni wykorzystanie cyfryzacji do rozwiązywania tych kwestii.

Oprócz tych wniosków program prac przewiduje inne inicjatywy, które mają uprościć prawodawstwo, **aby usprawnić wydawanie pozwoleń i zezwoleń oraz sprawozdawczość**. Do inicjatyw tych należą: ***akt w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu***, który rozszerzy przyspieszone wydawanie pozwoleń na dodatkowe sektory w okresie transformacji, i ukierunkowany przegląd unijnych przepisów dotyczących chemikaliów (***REACH***), który uprości przepisy dotyczące przemysłu chemicznego z zachowaniem norm w zakresie zdrowia, bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Inicjatywy cyfrowe przyczynią się do upraszczania i wdrażania przepisów we wszystkich dziedzinach polityki³⁰. W oparciu o portfel cyfrowy opracujemy europejski portfel biznesowy, aby umożliwić przedsiębiorstwom spełnianie krajowych, transgranicznych i unijnych wymogów regulacyjnych, dokonywanie zgłoszeń i dopełnianie procedur zgodności w jednym miejscu i w sposób przyjazny dla użytkownika.

Przeanalizowane zostaną możliwe dalsze wnioski dotyczące uproszczenia, w tym pakiet zbiorczy w obszarze obronności, aby przyczynić się do osiągnięcia celów inwestycyjnych, które zostaną określone w białej księdze, oraz aby umożliwić innowacyjnym przedsiębiorstwom odnoszenie sukcesów.

Chociaż wnioski dotyczące całkowitego uchylecia obowiązującego prawodawstwa lub wycofania wniosków oczekujących na rozpatrzenie mogą być uzasadnione innymi względami (przestarzałe przepisy, brak postępów politycznych w przypadku dawno złożonych wniosków), mogą one wynikać również z potrzeby uproszczenia i opłacalności.

c) Stopniowe testowanie całego prawodawstwa UE w warunkach skrajnych

Program prac zawiera również pierwszy wykaz **ocen poszczególnych aktów prawnych lub całych obszarów polityki (oceny adekwatności)**, od którego rozpoczyna się proces testowania całego prawodawstwa UE w warunkach skrajnych. Posłuży on do krytycznej oceny możliwości uproszczenia i do znalezienia sposobów obniżenia kosztów i konsolidacji przepisów, ze szczególnym uwzględnieniem wyzwań stojących przed MŚP. Wyniki zostaną

uwzględnione w kolejnej rundzie pakietów uproszczeń, w pozytywnym sprzężeniu zwrotnym.

Stosowanie testu warunków skrajnych będzie **stałym procesem** przeglądu prawodawstwa UE. Jego celem jest przeprowadzenie przeglądu całego dorobku prawnego UE, aby ocenić jego łączny wpływ, stwierdzić potencjalne niespójności i dokonać uproszczeń, a jednocześnie skuteczniej realizować zakładane w nim cele polityki. Pod kierownictwem komisarza do spraw wdrażania i upraszczania każdy komisarz zapewni poddanie prawodawstwa wchodzącego w zakres jego kompetencji testowi warunków skrajnych. W oparciu o ten proces co roku do programu prac Komisji będą włączane **konkretne środki upraszczające**.

d) Prostszy, bardziej ukierunkowany i skuteczniejszy budżet UE

Uproszczenie ma również zasadnicze znaczenie **dla rozwiązania problemu obecnej fragmentacji otoczenia finansowego UE oraz dla zmniejszenia obciążeń administracyjnych** ciążących na wszystkich zainteresowanych podmiotach, tak aby zapewnić terminowe i skuteczne wdrażanie funduszy UE. Jak zapowiedziano w komunikacie pt. „Droga ku następnym wieloletnim ramom finansowym”³¹, w 2025 r. Komisja przedstawi wniosek ustawodawczy dotyczący prostszego, bardziej ukierunkowanego i bardziej elastycznego długoterminowego budżetu, który będzie służyć osiągnięciu priorytetowych celów UE, a jednocześnie ułatwiać beneficjentom dostęp do finansowania unijnego i maksymalizować jego wpływ. Ograniczy również złożoność przepisów dla organów wykonawczych, a przy tym zachowa silne zabezpieczenia chroniące interesy finansowe Unii. Wniosek ten będzie oparty na doświadczeniach zdobytych podczas obecnego okresu programowania, na **szeroko zakrojonych konsultacjach** na szczeblu politycznym i instytucjonalnym oraz na konsultacjach z zainteresowanymi podmiotami, a także na aktywnych działaniach informacyjnych skierowanych do obywateli.

e) Praktyczne doświadczenia zebrane w wyniku weryfikacji stosowania przepisów w praktyce

Komisja zwróci się do osób odpowiedzialnych za stosowanie przepisów **w przedsiębiorstwach, w szczególności w MŚP i małych spółkach o średniej kapitalizacji w różnych sektorach**, aby zrozumieć ich praktyczne doświadczenia oraz wpływ prawa UE na ich działalność. Ta wymiana informacji na szczeblu technicznym pomoże w określeniu i rozwiązaniu problemów praktycznych, takich jak kwestie związane z zezwoleniami, pozwoleniami, kontrolą lub zapewnianiem zgodności.

Celem tych weryfikacji stosowania przepisów w praktyce będzie zidentyfikowanie wszelkich przeszkód, jak również pozytywnych doświadczeń oraz określenie ich związku z przepisami UE, wdrażaniem i transpozycją na szczeblu krajowym. Pomogą one **sprawdzić, czy założenia leżące u podstaw prawodawstwa UE są prawidłowe i przynoszą oczekiwane korzyści**. Pomogą również ocenić, czy planowane środki upraszczające przyniosą oszczędności kosztów oraz czy są odpowiednie i realistyczne.

Wyniki weryfikacji stosowania przepisów w praktyce będą wykorzystywane podczas testowania obowiązujących przepisów w warunkach skrajnych (w tym podczas ewaluacji i ocen adekwatności) oraz przy opracowywaniu przyszłych wniosków ustawodawczych dotyczących uproszczenia.

IV. USPRAWNIONE STANOWIENIE NOWYCH PRZEPISÓW

Choć uproszczenie obowiązujących przepisów jest bardzo ważne, istotne jest również zapewnienie, aby nowe prawodawstwo było proste, łatwe do zrozumienia i wdrożenia, jasno sformułowane i jednoznaczne. Zgodnie z wytycznymi i zestawem narzędzi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa³² kwestie związane z wdrażaniem i egzekwowaniem nowego prawodawstwa należy uwzględniać już w chwili, gdy Komisja planuje swoje wnioski ustawodawcze, a następnie w trakcie całego procesu legislacyjnego.

UE może opierać się na swoim podejściu do lepszego stanowienia prawa, uznanym za jedno z najlepszych w OECD, w tym pod względem konsultacji, ewaluacji i ocen skutków³³. Korzysta również z prac Rady ds. Kontroli Regulacyjnej, która zapewnia wysoką jakość dowodów leżących u podstaw wniosków ustawodawczych.

Większość przedsiębiorstw – w szczególności MŚP – postrzega jednak wymogi regulacyjne i ich łączny wpływ jako największe wyzwanie związane z rozpoczynaniem i rozwijaniem działalności gospodarczej w UE. Konieczne jest więc dokładniejsze badanie wpływu planowanego nowego prawodawstwa na konkurencyjność, MŚP i przedsiębiorstwa typu start-up, a także na małe spółki o średniej kapitalizacji. Warto również poświęcić więcej uwagi w Parlamencie Europejskim i Radzie wpływowi zmian proponowanych przez nie w procesie legislacyjnym. Niezbędna będzie również ściślejsza kontrola warunków uprawnień zawartych w prawodawstwie, a następnie odpowiednich aktów delegowanych i wykonawczych.

Aby sprostać tym wyzwaniom, potrzebne jest nowe podejście do procesu legislacyjnego, przewidujące:

- a) wzmocnione oceny wpływu przepisów na MŚP i na konkurencyjność,
- b) kontrolę aktów delegowanych i wykonawczych oraz powiązanych uprawnień,
- c) inteligentne i cyfrowe wdrażanie już na etapie planowania prawa UE,
- d) prostą metodykę oceny wpływu istotnych zmian.

a) Wzmocnione oceny wpływu przepisów na MŚP i na konkurencyjność

Wzmocnione oceny wpływu przepisów na MŚP i na konkurencyjność będą systematycznie przeprowadzane w odniesieniu do wszystkich planowanych przepisów, co do których przewiduje się, że będą miały wpływ na przedsiębiorstwa, w szczególności na małe przedsiębiorstwa, aby dokładniej ten wpływ zbadać. W ocenie wpływu na konkurencyjność uwzględnia się cztery kluczowe aspekty: konkurencyjność kosztową/cenową, konkurencyjność międzynarodową, zdolność do innowacji oraz wpływ na konkurencyjność MŚP. Oceny te będą **w większym stopniu ukierunkowane na poszczególne sektory**. Oceniana będzie pozycja konkurencyjna unijnych przedsiębiorstw w sektorach, na które poszczególne wnioski ustawodawcze mają największy wpływ. Do oceny wykorzystane zostaną wskaźniki i informacje jakościowe, które w efekcie dadzą wskaźnik zastępczy **pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw unijnych, na które dany wniosek ma wpływ**. Pozwoli to lepiej zrozumieć łączny wpływ na niektóre sektory, takie jak te wskazane w raporcie Draghiego jako kluczowe dla europejskiej konkurencyjności. Następnie Komisja rozważy najwłaściwsze **środki łagodzące** w przypadku stwierdzenia problemów związanych z konkurencyjnością.

Komisja podejmie działania następcze w związku z zaleceniami zawartymi w opinii platformy ds. dostosowania się do wymogów przyszłości, w których to zaleceniach zaproponowano sposoby odnowienia testu MŚP³⁴. W ocenach skutków prawodawstwa **wyraźniej przedstawiane będą skutki dla MŚP, a także środki wspierające i łagodzące**, co poprawi jakość informacji dostępnych dla kolegium komisarzy i współprawodawców. Ponadto wzmocniona zostanie analiza pośrednich skutków prawodawstwa dla MŚP. Wszystkie ewaluacje i oceny adekwatności będą również zawierać specjalną **analizę efektywności i skuteczności polityki z punktu widzenia MŚP**.

b) Kontrola aktów delegowanych i wykonawczych oraz powiązanych uprawnień

Co roku Komisja przyjmuje **dużą liczbę aktów delegowanych³⁵ i wykonawczych³⁶**, zgodnie z przepisami przyjętymi przez Parlament Europejski i Radę. Wiele z tych aktów ma charakter techniczny i ograniczone skutki, które zazwyczaj są już brane pod uwagę przy proponowaniu przepisów podstawowych, a zatem nie wymagają specjalnej oceny skutków.

Jeżeli jednak Komisja musi dokonać wyboru między wariantami strategicznymi i występują znaczące skutki, których nie wzięto pod uwagę przy przygotowywaniu wniosku Komisji w sprawie podstawowego aktu ustawodawczego, akty delegowane i wykonawcze będą poddawane ocenie skutków³⁷. Nawet w przypadku, gdy nie dokonuje się wyboru polityki, ale oczekuje się znaczących skutków, Komisja przedstawi analizę kosztów lub oszczędności. W stosownych przypadkach ze szczególną uwagą będą oceniane skutki dla MŚP.

W trakcie procesu legislacyjnego Komisja będzie dokładnie rozważać **skutki** zaproponowanych przez współprawodawców **uprawnień** upoważniających ją do przyjmowania aktów delegowanych i wykonawczych, aby uniknąć zbyt dużej liczby takich aktów oraz niepotrzebnej złożoności i dodatkowych kosztów.

c) Inteligentne i cyfrowe wdrażanie już na etapie planowania prawa UE

Treść inicjatywy musi być dobrej jakości, co oznacza, że powinna być łatwa do zrozumienia, jednoznaczna i wystarczająco jasna, aby umożliwić jednolite tłumaczenie na wszystkie języki urzędowe Unii, a jej projekt musi przewidywać faktyczne wdrożenie.

Przyszłe problemy związane z wdrażaniem można najlepiej przewidzieć za pomocą wczesnego dialogu i współpracy z państwami członkowskimi, władzami regionalnymi i lokalnymi, partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi podmiotami. Aby osiągnąć ten cel, w stosownych przypadkach **prawne i praktyczne aspekty wdrażania staną się częścią konsultacji z zainteresowanymi podmiotami i ocen skutków**.

Komisja będzie kształtować **politykę dostosowaną do ery cyfrowej**. W tym celu zapewni, aby kwestie cyfrowe były uwzględniane od samego początku procesu legislacyjnego³⁸ oraz stosować będzie innowacyjne narzędzia, takie jak **piaskownice regulacyjne**, do „testowania” wariantów strategicznych w środowisku europejskich przedsiębiorstw³⁹. Będziemy również dążyć do **interoperacyjności transgranicznej⁴⁰** administracji publicznych oraz rozszerzymy stosowanie **e-platform**, takich jak jednolity portal cyfrowy⁴¹, i **ponowne wykorzystywanie istniejących danych**, w tym przez wstępne wypełnianie formularzy na potrzeby obecnych lub przyszłych wymogów dotyczących zgodności⁴².

Aby zmniejszyć obciążenia sprawozdawcze i koszty przestrzegania przepisów, będziemy dalej ugruntowywać **zasady „domyślnej cyfrowości” i jednorazowości** we współpracy z władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi oraz właściwymi agencjami UE.

d) Prosta metodyka oceny wpływu istotnych zmian

Komisja przedstawi współprawodawcom sugestie dotyczące prostej metodyki oceny skutków proponowanych przez nich istotnych zmian, aby **przetestować przeprowadzanie takich ocen i pokazać ich wykonalność** bez nadmiernego opóźniania procesu legislacyjnego. Opierając się w jak największym stopniu na istniejących narzędziach i modelach oraz na dostępnych danych, metodyka ta mogłaby umożliwić szacowanie kosztów administracyjnych istotnych zmian oraz bogatsze w informacje przedstawienie innych kosztów. Komisja skieruje te propozycje do konsultacji ze współprawodawcami w drugim kwartale 2025 r.

V. DALSZE DZIAŁANIA: PARTNERSTWO I WSPÓŁODPOWIEDZIALNOŚĆ

W niniejszym komunikacie Komisja przedstawia ambitny program upraszczania i wdrażania, mający na celu zwiększenie konkurencyjności, dobrobytu, skuteczności realizacji polityki oraz odporności UE. Osiągnięcie tych celów będzie wymagało silnego zaangażowania wszystkich pozostałych instytucji i zainteresowanych podmiotów, w tym w szczególności Parlamentu Europejskiego i Rady.

Kluczowymi partnerami w przekształcaniu tych ambicji w konkretne działania będą też władze krajowe, regionalne i lokalne, które będą wskazywać możliwości uproszczenia, proponować, które zainteresowane podmioty należy zaprosić do udziału w nowych działaniach konsultacyjnych (dialogi dotyczące wdrażania i weryfikacje stosowania przepisów w praktyce), a także mnożyć środki upraszczające, przekładając je na wszystkie szczeble sprawowania rządów.

Podstawą prac Komisji będą zasady partnerstwa i współpracy:

- a) regularne składanie sprawozdań z postępów, zapewnianie przejrzystości i rozliczalności,
- b) współpraca ze współprawodawcami w celu tworzenia prostszych i skuteczniejszych przepisów UE.

a) Regularne składanie sprawozdań z postępów, zapewnianie przejrzystości i rozliczalności

Komisja będzie regularnie składać sprawozdania z poczynionych postępów. Na forum odpowiedniej komisji Parlamentu Europejskiego i odpowiedniego składu Rady każdy komisarz przedstawi **roczne sprawozdanie z postępów we wdrażaniu i egzekwowaniu przepisów** w swoim obszarze kompetencji. Sprawozdania te zawierać będą opis postępów w realizacji kluczowych celów polityki oraz działań w zakresie egzekwowania i wdrażania prawa oraz środków wspierających i upraszczających. W sprawozdaniach podsumowane zostaną również dialogi z zainteresowanymi podmiotami (w tym dialogi na temat wdrażania), testy warunków skrajnych i weryfikacje stosowania przepisów w praktyce. Nakreślone zostaną również wszelkie dodatkowe środki, które mogą okazać się potrzebne.

Komisja przedstawi **sprawozdanie ogólne** promujące rozliczalność i działania następcze w ramach rocznego cyklu wdrażania i upraszczania. Komisja opublikuje również na swojej

stronie internetowej **Europa** przyjazne dla użytkownika informacje na tematy, takie jak postępy w zmniejszaniu obciążeń oraz działania w zakresie egzekwowania i wdrażania prawa UE na szczeblu krajowym, w tym interaktywne mapy i profilowane wykresy.

Roczny cykl wdrażania i upraszczania

b) Współpraca ze współprawodawcami w celu tworzenia prostszych i skuteczniejszych przepisów UE

Parlament Europejski i Rada mają do odegrania kluczową rolę w tworzeniu prostych i skutecznych przepisów generujących jak najniższe koszty administracyjne dla obywateli i przedsiębiorstw.

W 2016 r. obie te instytucje zobowiązały się do przestrzegania zasady **oceny skutków proponowanych przez siebie istotnych zmian**, przeprowadzanej w stosownych przypadkach⁴³. Może to dotyczyć zmian, które zwiększają koszty, stwarzają ryzyko dodatkowych niekorzystnych skutków lub znacząco zmniejszają potencjał uproszczenia wniosku Komisji. Parlament Europejski i Rada nie czynią tego jednak w praktyce.

W związku z tym Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę do **wprowadzenia niezbędnych procedur i zasobów**⁴⁴. Chociaż nie można przeprowadzić pełnej oceny skutków zmian ze względu na napięty harmonogram negocjacji, dla każdej instytucji powinno być możliwe **zastosowanie prostej metody oceny kosztów tych zmian**, jak wspomniano wcześniej.

Dobre wdrażanie i upraszczanie to wspólne przedsięwzięcie angażujące wszystkie instytucje UE przez cały proces legislacyjny. Środki upraszczające powinny zatem zostać jasno

określone i uznane przez współprawodawców, tak aby można je było **traktować priorytetowo, w sposób ukierunkowany** i zapewnić szybkie osiągnięcie korzyści wynikających z uproszczenia.

W związku z tym Komisja jest gotowa do ścisłej współpracy z Parlamentem i Radą – m.in. w drodze **odnowienia porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa** – nad określeniem, w jaki sposób można jak najlepiej osiągnąć te cele.

¹ Wytyczne polityczne na lata 2024–2029 | Komisja Europejska.

² Raport Maria Draghiego z 2024 r. na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności: https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en#paragraph_47059.

³ „Nadmiernie rygorystyczne wdrażanie” jest terminem szeroko stosowanym w kontekście wdrażania prawa UE i oznacza dodatkowe obowiązki krajowe, które wykraczają poza wymogi UE. W praktyce uznaje się je za nałożenie dodatkowych wymogów i obciążeń administracyjnych (norm, wytycznych i procedur) ingerujących w oczekiwane cele polityki, które mają zostać osiągnięte za pomocą prawodawstwa UE.

⁴ Raport Enrica Letty z 2024 r. na temat przyszłości jednolitego rynku: <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

⁵ Raport Draghiego.

⁶ Zob. również Wytyczne dotyczące lepszego stanowienia prawa, SWD(2021)0305 final, oraz narzędzie 38 w Zestawie instrumentów służących lepszemu stanowieniu prawa.

⁷ Usprawnione procedury wydawania pozwoleń mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na 2030 r. Komisja wspiera te działania za pomocą zorganizowanych dialogów i spotkań dwustronnych z państwami członkowskimi, na których omawiane są plany transpozycji, zwłaszcza dotyczące procedur wydawania pozwoleń, https://energy.ec.europa.eu/news/commission-adopts-guidance-eu-countries-implementing-revised-directives-renewable-energy-and-energy-2024-09-02_en.

⁸ Zob. niedawny projekt w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego – „Building capacity for evidence-based policymaking in governance and public administration in a post-pandemic Europe” [„Budowanie zdolności kształtowania polityki w oparciu o dowody w ramach sprawowania rządów i administracji publicznej w Europie po pandemii”].

⁹ Komisja Europejska, „Usprawnienie europejskiej przestrzeni administracyjnej” (ComPAct), COM(2023) 667 final.

¹⁰ Program współpracy i wymiany administracji publicznej (PACE) ułatwia wymianę informacji na tematy takie jak profesjonalizacja administracji publicznej, poprawa wyników administracji oraz ekologiczna i cyfrowa administracja publiczna.

¹¹ Na przykład: dyrektywa w sprawie przejrzystości na jednolitym rynku i dyrektywa w sprawie analizy proporcjonalności, które służą uniknięciu tworzenia nowych barier i przeszkód, tabela wyników jednolitego rynku, sprawozdania dotyczące poszczególnych krajów w ramach europejskiego semestru, krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu, sprawozdanie z postępów działań w dziedzinie klimatu, przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska oraz krajowe plany działania w dziedzinie rybołówstwa.

¹² Przykładem są narzędzia takie jak: [SOLVIT](#), [FIN-NET](#) oraz [Your Europe](#), które umożliwiają osobom fizycznym i przedsiębiorstwom pełne korzystanie z przysługujących im praw na jednolitym rynku. Narzędzia te zapewniają jasne informacje, pomoc w konkretnych przypadkach i rozwiązywanie problemów.

¹³ Znany jako dialog EU Pilot, którego wskaźnik powodzenia w 2024 r. wyniósł 75 %. Ta forma dialogu jest stosowana, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że w ten sposób zgodność z przepisami osiągnie się szybciej niż w przypadku formalnego postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

¹⁴ Na przykład wówczas, gdy prawodawstwo UE przewiduje w pełni zharmonizowane przepisy. Ponadto Komisja może częściej proponować pełną harmonizację w dziedzinach, w których jest to możliwe, aby zapewnić równe warunki działania na całym jednolitym rynku, zob. Komisja Europejska, „Kompas konkurencyjności UE”, COM(2025) 30 final.

¹⁵ Komisja Europejska, „Prawo Unii: lepsze wyniki dzięki lepszemu stosowaniu” C(2016)8600 oraz „Egzekwowanie prawa Unii na rzecz Europy, która spełnia swoje zadania” COM(2022) 0518 final.

¹⁶ Ponad 900 z tych spraw dotyczy niepełnej lub nieprawidłowej transpozycji dyrektyw.

¹⁷ Komisja konsekwentnie zwraca się do Trybunału o nałożenie sankcji finansowych w postaci ryczałtu i dziennej okresowej kary pieniężnej, w przypadku gdy państwo członkowskie nie podejmuje środków niezbędnych do zastosowania się do wcześniejszego wyroku Trybunału stwierdzającego naruszenie prawa Unii (art. 260 ust. 2 TFUE) oraz gdy państwo członkowskie nie powiadamia o środkach transpozycji

-
- dyrektywy przyjętej w ramach procedury ustawodawczej (art. 260 ust. 3 TFUE). W latach 2023 i 2024 Komisja skierowała do Trybunału Sprawiedliwości 134 sprawy o uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego i w przypadku 55 z tych spraw zwróciła się z wnioskiem o nałożenie sankcji finansowych.
- ¹⁸ Komisja Europejska, „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.”, COM(2023) 168 final.
- ¹⁹ Program prac Komisji na 2024 r. Działanie skutecznie dziś i przygotowywanie się na jutro – załącznik II, COM(2023) 638 final.
- ²⁰ W 2024 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego wielojęzyczny publiczny interfejs oferujący dobrowolny standardowy formularz zgłaszania pracowników delegowanych. Szacuje się, że czas potrzebny na wypełnienie zgłoszenia delegowania przy użyciu standardowego formularza wyniesie średnio około 73 % czasu, który obecnie poświęca się na tę czynność w państwach UE. Poprawi to ochronę pracowników dzięki zwiększeniu przejrzystości delegowania i pomoże państwom członkowskim w przeprowadzaniu skutecznych i ukierunkowanych kontroli.
- ²¹ W tym kosztów powtarzających się i kosztów jednorazowych w ujęciu rocznym.
- ²² Komisja Europejska, „Lepsze stanowienie prawa: połączenie sił na rzecz stanowienia lepszego prawa”, COM/2021/219 final.
- ²³ Oszczędności te opierają się na inicjatywach przyjętych przez Komisję i szacuje się je na 7,3 mld EUR w 2022 r., 6,3 mld EUR w 2023 r. i 260 mln EUR w 2024 r. (rok przejściowy pod koniec poprzedniej kadencji Komisji, przy niższym poziomie działalności ustawodawczej). Niektóre z tych środków nie zostały jednak jeszcze przyjęte lub możliwe oszczędności kosztów zostały ograniczone w wyniku zmian w proponowanych przepisach.
- ²⁴ Przedsiębiorstwa, które napotykają bariery prawne lub administracyjne w państwie członkowskim, mogą zgłaszać te przeszkody za pośrednictwem strony internetowej: <https://fosmo.youreurope.europa.eu/>, zaś stowarzyszenia przedsiębiorców i inne organizacje reprezentujące więcej przedsiębiorstw mogą zgłaszać bariery na adres email: grow-single-digital-gateway@ec.europa.eu. Mogą też najpierw uzyskać spersonalizowaną pomoc i poradę za pośrednictwem strony internetowej: <https://asf.youreurope.europa.eu/>.
- ²⁵ W ciągu czteroletniej kadencji platforma przygotowała 41 opinii i 260 konkretnych propozycji. Na podstawie tej wiedzy fachowej Komisja opracowała szereg inicjatyw przewodnich, w tym pakiet dotyczący VAT w epoce cyfrowej, ekoprojekt zrównoważonych produktów, akt w sprawie infrastruktury gigabitowej, akt w sprawie Interoperacyjnej Europy, pakiet dotyczący unii bankowej oraz akt o dopuszczaniu do obrotu giełdowego.
- ²⁶ Obliczenia te opierają się na pragmatycznym podejściu i na wcześniejszych pracach oraz uwzględniają szacunki dotyczące obciążeń sporządzone przez grupę wysokiego szczebla ds. obciążeń administracyjnych w 2012 r. oraz tendencje w tym zakresie zaobserwowane w latach 2012–2022 w niektórych państwach członkowskich, w przypadku których dane są dostępne.
- ²⁷ Obejmują one 41 inicjatyw przyjętych wraz z programem prac Komisji na 2024 r., a także późniejsze wnioski Komisji, takie jak pakiet uproszczeń dla rolnictwa. Oszczędności te oszacowano przy użyciu unijnego modelu kosztu standardowego.
- ²⁸ W ramach zaproszenia do zgłaszania uwag na temat racjonalizacji wymogów sprawozdawczych zbierano informacje zwrotne od zainteresowanych podmiotów do grudnia 2023 r. Około 200 respondentów przedstawiło swoje uwagi, które uzupełniono ukierunkowanymi dyskusjami ze stowarzyszeniami i innymi zainteresowanymi podmiotami, np. w ramach warsztatów z przedstawicielami przemysłu (w tym MŚP).
- ²⁹ Dorobek prawny w dziedzinie cyfrowej obejmuje między innymi: ogólne rozporządzenie o ochronie danych, akt w sprawie zarządzania danymi, akt w sprawie danych, akt o cyberbezpieczeństwie, akt dotyczący cyberodporności, europejski akt w sprawie czipów i akt w sprawie sztucznej inteligencji.
- ³⁰ Zob. również sekcja IV lit. c) poniżej – „Inteligentne i cyfrowe wdrażanie już na etapie planowania prawa UE”.
- ³¹ COM(2025) 46 final.
- ³² https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en.
- ³³ Na podstawie: [OECD Regulatory Policy Outlook 2021 | OECD](#). Proces konsultacji zostanie również usprawniony dzięki zmianie polegającej na włączeniu do niego wspomnianych wcześniej dialogów na temat wdrażania i weryfikacji stosowania przepisów w praktyce.
- ³⁴ Opinia końcowa na temat SME_test.pdf (europa.eu). Obecny test MŚP zdefiniowano w narzędziu #23. Należy również wziąć pod uwagę możliwy wpływ na małe spółki o średniej kapitalizacji, w przypadku gdy możliwe jest ich rozróżnienie od innych spółek.

-
- ³⁵ Zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) akty delegowane mogą uzupełniać lub zmieniać niektóre, inne niż istotne, elementy aktu ustawodawczego, jeżeli w akcie tym zawarto przekazanie takich uprawnień.
- ³⁶ Jeżeli konieczne są jednolite warunki wykonywania prawnie wiążących aktów Unii, w aktach tych powierza się Komisji uprawnienia wykonawcze na podstawie art. 291 TFUE.
- ³⁷ Zob. narządzie #42 [Zestawu instrumentów służących lepszemu stanowieniu prawa](#).
- ³⁸ W ramach kształtowania polityki dostosowanej do ery cyfrowej Komisja opracowała nową ocenę skutków finansowych i cyfrowych regulacji, która ma towarzyszyć wnioskowi ustawodawczemu Komisji. Rozdział dotyczący wymiaru cyfrowego zawiera istotne informacje na temat cyfrowych aspektów wniosków ustawodawczych i służy jako sprawozdanie Komisji z oceny interoperacyjności zgodnie z aktem w sprawie Interoperacyjnej Europy. Dzięki temu Komisja będzie dokładnie oceniać skutki cyfrowe przy opracowywaniu wniosków ustawodawczych, tak aby były one dostosowane do ery cyfrowej.
- ³⁹ Jak przewidziano na przykład w unijnym akcie w sprawie sztucznej inteligencji.
- ⁴⁰ Rozwiązania w ramach Interoperacyjnej Europy (dostępne na portalu Interoperacyjna Europa) umożliwią administracjom publicznym rozwój wzajemnie połączonych cyfrowych usług publicznych, ułatwiając swobodny transgraniczny przepływ danych.
- ⁴¹ Jednolity portal cyfrowy ułatwia internetowy dostęp do informacji, procedur administracyjnych i usług wsparcia, których obywatele i przedsiębiorstwa UE mogą potrzebować w innym państwie członkowskim.
- ⁴² Może to obejmować na przykład wykorzystanie dostępnych danych z satelitów. Satelity UE mogą zdalnie dostarczać wiarygodne i porównywalne dane i prognozy w czasie zbliżonym do rzeczywistego w sposób racjonalny pod względem kosztów.
- ⁴³ Zob. pkt 15 [Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa](#): Parlament Europejski i Rada, jeżeli uznają to za stosowne i konieczne dla procesu legislacyjnego, będą dokonywać oceny skutków w związku z proponowanymi przez siebie istotnymi zmianami wniosku Komisji. Ogólną zasadą będzie przyjmowanie przez Parlament Europejski i Radę oceny skutków sporządzonej przez Komisję jako punktu wyjściowego do dalszych prac. Określenie tego, co stanowi „istotną” zmianę powinno pozostawać w gestii każdej z Instytucji.
- ⁴⁴ Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że chociaż nie istnieje prawny wymóg przeprowadzania ocen skutków, a ich treść również nie jest wiążąca, prawodawca UE powinien być w stanie jasno określić podstawowe dane, jakie bierze pod uwagę przy dokonywaniu wyborów, w szczególności w przypadku nakładania jakiegokolwiek obciążenia. Trybunał potwierdził w wyroku w sprawach od C-541/20 do C-555/20 – [Skarga o stwierdzenie nieważności – pierwszy pakiet środków na rzecz mobilności \(„pakiet mobilności”\) – 4 października 2024 r.](#) – że uciążliwe wymogi wprowadzone w procesie legislacyjnym, w odniesieniu do których współprawodawcy nie mogą wykazać uzasadniających je podstawowych danych, mogą zostać skutecznie zakwestionowane i unieważnione przez Trybunał.